

Education for Knowledge, Science and Culture.”
— *Shikshanmaharshi Dr. Bapuji Salunkhe*

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha's

VIVEKANAND COLLEGE, KOLHAPUR (AUTONOMOUS)

Department of Economics

Subject : Capital Market

Topic : Financial System in India

Dr.Somnath Vishnu Kale

M.A.,SET,NET,Ph.D

Assistant Professor,

Vivekanand College, Kolhapur (Autonomous)

वित्तीय रचना

अर्थ :

“देशातील बचत-गुंतवणूक, वित्तीय दास्तेवज आणि वित्तीय संस्था यांची एकत्रित कार्यरत असणारी प्रक्रिया म्हणजे वित्तीय रचना होय.”

भारतीय वित्तीय रचनेचे घटक :

१. वित्तीय मध्यस्थ संस्था आणि महामंडळे :

१. रिझर्व बँक ऑफ इंडिया
२. व्यापारी बँका
३. वित्तीय महामंडळे
४. विमा कंपन्या
५. म्युच्युअल फंड
६. नाबार्ड
७. पोस्ट ऑफिस

Continued.....

वित्तीय बाजारपेठा : प्रकार

१. नाणेबाजार :
२. भांडवल बाजार

वित्तीय बाजारपेठा : कार्ये

भांडवल निर्मिती, विकासाला अर्थपुरवठा, वित्तीय व्यवस्थेची प्रगती, बचतीचे एकत्रीकरण आणि गतिमानता, आर्थिक शिस्त आणि रक्षण, विकासाला प्रेरणा

Continued.....

3. वित्तीय साधने :

१. मागणी पैसा
२. कोषागार पत्रे
३. व्यापारी हुंड्या
४. व्यापारी दस्तऐवज
५. ठेव दाखले
६. सहभागीत्वाचे दाखले
७. संघटना अंतर्गत ठेवींचे दस्तऐवज
८. पुनर्खरेदी व्यवहार